

La Veu de Tortosa

Setmanari Regionalista

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES». —Dante.

L' ATLANTIDA

Al-banèmerit Mossen Cinto Verdaguier

A Vos insigne trovador, català que tan inspiradament heu cantat una y mil voltes les glories de la terra. A Vos il·lustre cantor de les belleses de Catalunya, que heu harpejat les cordes de vostra lira cadenciòsa ara enaltint les monumentals tradicions del nostre poble, ara describint les brises afables que desde 'l Montseny angulejan les aigües de la mar, ara cantant la soletat de la Verge moreneta a quins peus hi està encarnat l'esperit de la nostra terra. A Vos gloria de nostra aymada Catalunya, espill del mon y socul del moniment ahont s'hi assenta la literatura y l'art de nostra patria...

A Vos diligentíssim conuehador del camp de les bones lletres, vos envia avuy LA VEU DE TORTOSA la salutació mes coral ab motiu del XXV aniversari d'aquell jorn benavirat en que 'l Consistori dels Jochs florals de Barcelona saludava l'aparició del vostre gran poema *L'Atlantida*, cant obligat de l'ànima enamorada, llengua de bronzo qu'escampà per lo mon la vostra gloria, sagellada ab lo nom de Catalunya.

¡Salut!

La Redacció.

Tortosa Maig 1902.

“SELECCIO”

N'hi ha molts que 's diuben catalanistes y 's pensan serho: pro realment, hem examinats no son ay-tals.

Ab aquestos mes que ab ningú de vèm tindre compte perque, encara que de bona fé, expliquen malament les

santes doctrines del catalanisme; y les explican malament perque no les entenen ni tenen los coneixements prou fondos pera propagarles; y, propagarles malament equival fer que donguin fruyts dolents.

Aquells que son esdevinguts dintre 'l camp catalanista després de les des-fetes colonials, sens coneixe 'l catalanisme; aquells qu'han entrat a nostres files, res més que perque 'ls gov-erns del centre de 'l Estat no gover-nan com deurian; als que deurian; als que figuran dintre 'l catalanisme sols pera obtindre una rebaixa 'n los im-postos y contribucions; als que predi-can catalanisme solzament perque hi veuhen un camp ahont poden més ó menys, figurar ab la seva eloqüencia, ó be ab los seus escrits, sens estar completament convensuts de les idees que sustentan y pensan defendre; als qu'están ab nosaltres per 'l esperan-sa que 's puguin haver format de guanyarse, demà que obtinguessam nostra autonomia, un lloch ahont estar empleats y treuren un sou; al que 's pensan esser catalanistes perque d'un temps ençà—des que senten par-lar de catalanisme—enrahonan ja 'n la familia, ja 'n les converses particu-lars lo català; als que 's creuhen que 'l catalanisme 's un dels tants partits que trontolean pel mon, y no tenen cap mes noció de la nostra idea, de-vém desenganyarlos: havém de de-mostrarlos lo contrari y guiarlos pel bon camí, si es que volen caminar per la dressera que conduheix a la veritat de les coses.

Havém de fer sapiguer als qu'están ab nosaltres després de les per-dues colonials, que 'l catalanisme no 's d'ara; que no ha nat dels desegany-s que de ponent mos venen, si no que aquestos desegany-s han contribuít a ferlo mes ferm; que ha set un medi pera que 'l catalanisme creixés ab major forsa, pera que 's desenrotllés ab més vigor, pro que 'l catalanisme va néixer quan varem perdre nostra nacionalitat; quan nostres lleys foren trepitjades per l'inaust Felip V: nos-tra llibertat arrebasada per un tirá famolench d'oprimir y desijós d'ul-trajar. Havém de dirlos; qu'avans dels desegany-s que 'm rebut, lo ca-talanisme te 'ls seus martirs y que aquestos no son poch; han de sapi-guer que Catalunya era una nació ó mellor una federació—gran lliure y rica; y que solzament després de sa perdua ha vingut ha esser petita, es-

clava, y pobre; y han de sapiguer que 'l catalanisme veritable, tal com nosaltres l'entenem es l'aspiració a fer de nostra Catalunya lo qu'era y tréurela de les pesantes cadenes que l'apresonan.

A aquells que son ab nosaltres pel mal govern que rebém, devém donar-los a coneixer l'història de Catalun-ya y 'l govern que d'aquesta rebrán, pera que fent comparacions, veigin la superioritat que te al d'ara, y li tinguin ferm amor y la estimin com se mereix.

Als que buscan rebaixa de pagos, han de convences que 'l catalanisme 's mes elevat que 'l interes que pu-gan representar unes cuantes pesse-tes; que 's una aspiració mes noble y mes dessinteresada, que la simple ma-terialitat dels diners; que 'n lo catala-nisme hi batega l'amor per Catalun-ya, l'estimació per la que 'ns ha do-nat en ses entranyes la vida que du-yém: bona ó dolenta, ella no 'n te la culpa.

Los que predican catalanisme per vanitat, que 's despullin de sos ropat-ges vergonyosos; que 's trenquin lo bech de rosinyol ab que 's explican; que pera deixar anar mots al vent que li busquin uns picaments de mans, unes alabances buydes, ell no serveix; mellors ventatges trobará agafant una ampolleta d'elixir y una clau y 's de-dique a treurer caixals.

Als que veuhen en lo catalanisme un medi de satisfacer les seves ambi-cions, que desesteixin del propòsit: lo catalanisme 's una idea que no paga set d'or; lo catalanisme 's una idea de sacrificis; que va acompanyada de persecucions y atropells: atropells y persecucions que cometen los que vo-len ofegarla pera que no 'ls privi d'explotar aqueixa mina, d'ahont treuhen cabals que malversan en sos vicis y luxuries.

Los que creuhen que compleixen ab son dever de bons catalans perque parlan lo català a totes hores, han de sapiguer que unicament satisfant en una petita part les aspiracions de nos-tra volguda patria; que Catalunya de-sitja mes, que vol que fem mes per ella; que 'ns demana que conservém ses costums tan perverses per prop-is y estranyes; que respectém ses creéncies, encara que les nostres sian contraries a les d'ella; que mantin-guém vives ses tradicions que fan nostre modó d'esser que demana que seguim un caràcter que 'ns farà y ens

mantindrà catalans y respectats, y podém deslliurarla del jou que l'ac-la-para. Pensém qu'aixó 'ns demana Catalunya esclavitzada, que aixó ha-vem de donarli pera llivertarla.

Als que creuhen que 'l catalanisme 's un dels tants partits polítics que demanan entrada 'l govern pera obrar pitjor que 'ls que hi son, se 'ls hi ha de fer veure 'n lo catalanisme 'l des-veltament d'un poble—que geya en-dormiscat per l'opi de malvats—de-manant lo que 'n mal hora va robar-seli; que son los desitjos d'un poble sedeijant de justicia, de fraternitat, de pau, de vida, de grandesa, de prosperitat.

No s'ha de seguir a un home per la simpatia, respecte n'amistat que 'ns uneix a eli; sino per les idees que sent y proclama; perque ses aspiracions son les nostres; perque treballa per lo que tots estimem; pel deslliurament de nostra Catalunya, nostra y ben nostra.

Als Catalanistes convensuts, tan los que 'n som d'avans 'la desfeta com los que s'han convertit després d'ella tenim un altre carrech que desem-penyar. Devem seleccionans de la massa que 's diu catalanista y no n'es; devem convencer als que de bona fé hi son y a aquells que no hi entran perque ignoran lo que 'l catalanisme es; lo que significa, lo que representa, lo que desitja. Devem allunyar del ca-talanisme als que no volen acceptar lo tot. De mitjes tintes no 'ns en conve-nen; ó blancs ó negres, ó tot ó no res, per que de les mitjes tintes surten los que 's venen; a les mitjes tintes perteneixen los hipocrites; de les mit-jes tintes neixen los judes, los trai-dors, y d'aquestos, bé prou massa que n'ha tingut la pobra Catalunya; bé prou qu'ha set víctima d'ells; no cal pas que 'n vinguin més a ferli beure la fel d'ahí qu'encara avuy li amarga son cor.

Joseph Massot Palmés.

Llegendas y tradicions

Recorts de Poblet

Al comensar lo sigle XV, en lo monastir de Poblet hi havia un menjo nomenat Fra Pere Marginet. No es nostre intent relatar, per massa sapiguda, sa

vida accidentada y tot lo que d'ell se conta, bastant consignar á nostre objecte que, després d'abandonar lo convent, segons resan las cròniques, s'entregá, en companyia de Fra Anselm Turmeda, Pare Francisch de Montblanch, á la vida llicenciosa y al bandolerisme, essent lo terror de tota la comarca, fins que havent tocat Deu lo cor de Fra Marginet, empedit, torná al monastir, retirant-se á una cova de la montanya propera hont acabá la vida fent oració é inposantse grans penitències en desagravi dels pecats per ell comesos, en termes que morí en olor de santedat.

Molts miracles se contan d'ell que, si hem de creure la tradició, continuaren encara després de sa mort, ja que segons se diu, quan havia de sobreviure alguna calamitat al monastir, la anunciava anticipadament ab estranys sorolls que sortían de la tomba hont estava enterrat.

Y com lo dimoni sempre va á la que salta y no té altra feyna que esgarriar las ánimas, natural es que preparés temptacions al penedit frare durant sa vida contemplativa, ab tant major motiu quan se li havia escapat de sas urpas.

Aixís es que un dia, segons contan, en que Fra Marginet molt cansat pujava la montanya, lo dimoni se li aparegué en forma d'ase, ab l'intent d'emportarsel, si queya en la flaqueza de pujarli á cavall: mes comprenent aquell l'engany per la divina gracia, se deslligá de la cintura la corretja benehida que duya al cos cenyida y passantla pel coll del ase ab un nus escorredor, vulgas no vulgas lo dimoni tingué que seguirlo pera no quedar escanyat.

¿Que faré d'aquest dimoni que ha sigut tan ase?—degué preguntarse lo bon monjo.

Y se l'endugué á una sinia del monastir que allí prop hi havia y formantlo al bógit, si 'us plau per forsa, sempre ab lo nus escorredor al coll, lo feu trevallar de valent pouhant aygua.

L'ase prou se parava de tant en tant, puig los dimonis no son de mena trevalladora, pero bastonada ve y bastonada va, tingué de rodar per forsa, trevallant molt y ab la racció curta.

Mes un dia, puig molts y

molts ne passá en tal captiveri, un mosso, compadit del excés de treball que l'ase duya, al veurel tan flach com s'havia tornat, y tement que 'l nus escorredor no l'escanyés, tingué lo mal acert de traureli del coll la benehida corretja. En mal hora ho feu, puig tantost ho tingué fora se fongué l'ase com per art d'encantament deixant la estancia una forta olor de sofre, mentres lo mosso tot sonyantse y esporuguit de lo que li acabava de succehir, aná á contrarho á Fra Marginet.

—¿Que has fet, desgraciat?—li digué.—Sápigas que has donat llibertat al dimoni que tant me persegueix.

Desde llavors aquell no prová de temptar més á Fra Marginet.

Jaume Ramón.

En Lerroux descalificat

La premsa publica l'acta del Tribunal d'Honor que ha entés en la qüestió entre 'l tinent Portas y Lerroux.

En ella 's diu que després d'estudiats els antecedents aportats pels representants d'una y altra part, quedan provats els següents fets:

Primer.—Que 'l compte de Bernard y don Cristi Martos en una carta, que porta fetxa de 10 janer de 1895, publicada en *El Imparcial*, varen descalificar al senyor Lerroux, per la seva incalificable conducta seguida contra don Rafel Gasset, negantse a donar explicacions a batres.

Segon.—Que, havent sigut nomenat el senyor Lerroux padri de don Ramir Maeztu pera entendre en la qüestió ab don Adolf Suarez de Figueroa, els padrins de aquet, don Cristi Martos y don Joan Urquia, varen refusar al senyor Maeztu, sense que fes cap protesta.

Tercer.—Que, nomenat posteriorment el senyor Lerroux pera representar el senyor Blasco Ibañez en la qüestió de honor que va tenir ab el senyor Silvela, fou substituït el senyor Lerroux pel diputat senyor Muro, continuant en la representació que ostentava el general Bernal, sense que 'ls padrins del senyor Silvela hagin participat oficialment las causas que varen originar la esmentada substitució.

Quart.—Que, dels resultats de las causas seguidas contra 'l senyor Lerroux per estafa pels Jutjats de Albacete y del districte del Hospital de Madrid, sen dedueixen en conciencia graves carrecs morals contra 'l processat, a pesar dels autos de sobreseïmen.

Quint.—Que 'l senyor Lerroux va ofendre gravement per medi de la premsa al tinent Portas, negantse a donarli explicacions.

Sisé.—Que s'ha negat a acudir als dos requeriments de aquet tribunal pera contestar als carrecs, ab tot y haverho ofert per carta.

En vista d'aquets fets y de altres aportats, el tribunal ha acordat declarar, per unanimitat:

Primer.—Que 'l tinent Señor Portas ha obrat ab la major correcció y cavallerositat en las sevas diferencias personals ab el senyor Lerroux, sense que apareixi probada cap de las acusacions que aquet li ha dirigit, no procedint la descalificació que resulta de las negativas á donar explicacions y á batres, contingudas en las cartas dirigidas pel senyor Lerroux, als padrins de aquell.

Segon.—Que procedeix confirmar la descalificació de don Alexandre Lerroux pera intervenir de aquí endavant en cap qüestió de honor.

Tercer.—Se autorisa als padrins del senyor Portas á fer de aquesta acta l'us que creguin convenient.

Firman l'acta el duch de Tamames, Joan Contreras, Higiní Rivera, Joseph Marencó y marqués de Cabriñana.

S'assegura que en vista d'haver sigut descalificat el senyor Lerroux, la minoria republicana l'expulsará.

S'assegura també que l'associació de la premsa 'l descalificará del mateix modo.

—Els padrins del senyor Portas han enviat als periódichs una copia del acta del tribunal d'honor en l'incident Lerroux, acompanyantla de la sigüenta carta:

«Molt senyor nostre y de nostra consideració: Com á representants del capitá de la guardia civil don Narcís Portas, ofés injusta y gravement per medi de la premsa, del diputat á Corts D. Alexandre Lerroux, ens permetém pregar á vosté la

publicació del acta que acompanyém ab aquesta carta y de la que remetém copia als senyor secretaris del Congrés dels diputats, als efectes que jutgin més oportuns pera 'l prestigi de la Cambra.

Suposém que 's d'interés el coneixement del acort de tan respectable tribunal d'honor, y per aixó acudim á vosté demanantli hospitalitat pera 'l document.

Donantli gracias per endeçant, s'ofereixen de vosté at. y af. s. s. q. b. s. m., Adolf J. Castellanos.—Elodoald Piñal.

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge 4, Santa Mónica.—Dimarts 5, San Agustí.—Dimarts 6, San Joan.—Dimecres 7, San Estanislao.—Dijous 8, La Asensió del Senyor.—Divendres 9, San Gregori.—Disapte 10, San Antoni.

NOTICIES

Reconeixent la *La Real Academia de Legislación y Jurisprudencia* de Barcelona los prehuats sirveys prestats á la historia y al dret per nostre respectable amic l'eximí Canonge doctoral doctor don Ramón O'Callaghan ha volgut premiar los seus merits nomenantlo individu d'aquella docta Corporació.

Felicitem de tot cor al sabi Cronista de Tortosa y doném la enhorabona á dita Real Academia per comptar entre sos individuos ab una persona tau erudita, prestigiosa y infadigable.

Segons ens escrihuen aviat obrirá sas portes una nova associació catalanista que 's titolará *Reivindicació catalana*, de quina junta y comissió organitzadora ne forma part nostre volgut amic y paysá don Miquel Vergès.

Al seu costat ens té la nova societat.

¡Avant y fora!

Nostre estimat y patriarcal confrare *La Renaixensa* al deixar lo trejo vell pera sortir al carrer á la moderna entre altres coses molt importants diu lo següent:

ALS CATALANS

Las reformas materials, que avuy inaugurem, no signifcan pas modificació en lo criteri catalanista que sempre ha sostingut y propagat aquest diari. Fa trenta dos anys que 's publica *La Renaixensa*, trenta dos anys que no ha parat un instant en la tasca de contribuir al renaixement de Catalunya, normalisant la vida política y social de nostre poble. *La Renaixensa*,

se presenta avuy reformada y modernizada, pera fer mes extensa la propaganda catalanista, pera arribar a los cors y ferhi esbategar ferm l' amor a la nostra Catalunya, pera infiltrarse a tots los enteniments y ferlos hi compendre lo que en tots sentits significa lo Catalanisme y pera trevallar mes que may pera que al nostre poble hi hagi pau; amor y benestar. Perque 'l Catalanisme no empeny los homes a lluytas feréstegas, ni encen odis, ni pot esser may opressor, ni va dirigit a antenyer una finalitat social pera profit de privilegiats, no; lo Catalanisme es un moviment social de veritable llibertat, qu' es essencialment democràtic y qu' es pera 'l poble català una acció organitzadora, una acció de vida que enrobusteix y perfecciona, vol que tots los catalans, estigan ajuntats per la germanor, que no hi hagin rancúnias ni malas voluntats, que tothom tinga los drets que per naturalesa li pertocquen y que 'ls bons efectes de l' autonomia de Catalunya los gaudeixcan tots, pero absolutament tots los fills de la terra catalana.

Aquestes manifestacions, sortides de lo mes profund de *La Renaixensa*, venen a desfer les preocupacions dels que no creyan en la solidaritat y germanor dels bons catalans. Aquestes manifestacions, espontànies, a la catalana, espargeixen lo nostre cor, encenen lo foch patri y reviven mes y més lo caliu de la nostra ànima.

Sigan ben vingudes les noves reformes de *La Renaixensa* y 'l publich ben agrahit vers los fermis campions, quins sacrificis per l' engradiment de Catalunya son de tots ben coneguts.

Segons sembla, se tracta per la Societat arrendataria del monopoli dels mistos, de construir una presa d' aigua del Ebre, prop de Miravet, pera una fàbrica electro química semblanta a la de Flix.

D' Alcañiz se queixan de la gran puja que ha sofert la carn. Diuen que 's paga a 2'50 pessetas lo kilo.

La Societat Coral Euterpe de Clavé (primera creada a Espanya), inaugurarà la temporada de concerts el dia 19 de Maig, baix la direcció de don Sebastià Rafat, mestre y director de la mateixa.

Els catalans de París que formen el «Centre Català», avuy solemnizaran la diada dels Jochs Florals de Barcelona, celebrant en la gran sala de festes del diari *Le Journal* una vetllada literaria musical, en la que en Ricard Viñes y Monturiol Ferrés farán música al piano; en Joan Pujol al violoncello tocant entre altres composicions «El Plany» den Morera; la Maria Pitxot de Gay cantarà «Dieu loné par la Natura» de Beethoven y las cançons populars catalanas «Lletja», «Comte l' Arnau» y «Cansó de Nadal»; en Joseph Balmaña llegirà la poesia «Avuy en dia» den Francesch Llenas y l' A. Vinardell llegirà sas poesias «Soletat» y «Lo bon missatge» y en J. M. Bar-

trina farà un parlament. Cooperaran a la festa alguns artistas francesos.

Los duros falsos ab el bust d' Amadeu que corren d' algún temps ensá, portan la fetxa de 1871. Perteneixen a la serie de las que portan al costat de las columnas l' escut y al peu de l' una las lletres D. E. y al mateix peu de l' altra la lletra M.

Pesan 40 grams més que 'ls bons y las pedras de la torre que hi há al escut d' Espanya, resultan punts sense ordre de cap mena.

Lo dijós pel mati, dia primer de Maig, los socis del *Centre Obrer de Tortosa* solemnizaran la festa del treball ab una alegrivola diana y ab la distribució de bonos als pobres.

Al mitj dia, aprofitant lo dia esplendit, se trasladaren moltíssims famílies a l' ermita de Ntra. Sra. de la Providencia, ahont hi passaren lo dia alegrement.

Per la nit se celebrá un ball al *Teatre Principal* que resultá molt lluhit y animat.

A la festa dels obrers s' hi associá, també, la industria y 'l comerç, quins establiments se tancaren a les dos de la tarde, no obrintse molts d' elles, fins al endemá.

Aprofitant aquesta proba de companyerisme y germanor, alguns dependents de comerç volen pendrer la iniciativa de posarse d' acort ab la Junta del *Centre Obrer* pera demanar lo descans dominical y lo tancament de les botigues a les set del vespre, los dies feyners, cosa gens difícil de conseguir donada la espontania manifestació dels propietaris dels establiments d' aquesta ciutat vers les justes aspiracions de la classe treballadora.

Aquest acort serà molt ben rebut per tothom, puig convé baix tots los punts de vista donar als dia dos hores d' esbarjo als joves dependents que per les condicions en qu' han viuen, no poden dedicarse ab amplitud al estudi de idiomas y al mes fonamental encara, de la teneduria mercantil.

Santificant les festes y educant a la joventut la cultura del poble avansaria pel camí que tots desitjem.

Nostre estimat amich l' atitllat escriptor D. Frederich Pastor y Lluis, ha sigut nomenat Membre corresponent de la *Real Academia de la historia*.

Tan alta distinció no tan sols honra moltíssim al Sr. Pastor y Lluis sino que també a nostra ciutat, de la quina es fill.

Rebi nostre distingit amich la mes coral enhorabona y entusiástica salutació.

Molt millorat de la malaltia que l' obligá a anar a Barcelona, ha tornat d' aquella capital nostre benvolgut amich, l' il·lustrat Catedratic D. Benet Fontcuberta.

Al donarli la benvinguda li desitjem un prompte restabliment.

Per mediació de D. Theodor Gonzalez los Srs. Cristofol Aycart, don

Joseph C. Fernandez, D. Pio Isuar, D. Juan A. Delsors, Reverent D. Joan Bonfill, D. Joseph Feliu y 'l mateix Sr. Gonzalez han donat pera 'l Museu municipal d' aquesta ciutat varis objectes entre 'ls que criden l' atenció una ánfora romana, descoberta a Mazarrón, y dos ayguades originals del malaguanyat Antoni Casanova y Estorach.

Lo diumenge últim se celebrá ab gran solemnitat la festa de Nostra Sra. dels Angels en l' ermitari de la Petja. Despres de la funció religiosa se celebraren los correns y balls de costums.

La Veu del Montserrat, darrerament publicada, conté l' importantísim sumari següent.

El Doctor Robert, per Jaume Col·lell, Pere Arsaig sobre 'l caracter, per B. El Museu Episcopal de Vich en 1901; per Mossen Joseph Gudiol, Prebete. L' Hereu Salús, per Marió d' Altarriba. Crònica Religiosa, per S. E. Notes polítiques, per M. R. Crònica general.

Folletí:—Relació breu dels successos, segonas intencions y locuras, que an succehit y se son fetas en la ciutat de Vich desdel any 1634 fins al del 1641 inclusive.—(Plech 3.)

Molt sorollosa resultá la sessió del Ajuntamen de Barcelona, ab motiu de votarse el dictamen de la comissió de Governació referent a les projectades festes de la jura de D. Alfons XIII. Despres d' acalorada discussió, corejada pel publich, s' acordá no celebrar aytais festes, per 27 vots dels regionalistes y republicans, contra 14 dels conservadors y fusionistes.

Se diu que 'l govern tracta de vendre lo castell anomenat de Sant Joan de Tortosa, ab tots los seus anexos, pel tipo de 18 mil pessetas y que son ja varias las personas que volen pendre part en la subasta.

Entre 'ls varios tortosins iniciadors del *Centre d' excursions* se proyecta realisar una excursió desde nostra ciutat al castell de Penyscola, antiga morada del anti Papa Luna, Benedicto XIII.

Al retorn es molt probable se dongui una conferencia del estat actual d' aquella histórica fortaleza al ensempe qu' una sessió de projeccions fotogràfiques de llurs edificis.

Varietats

A MA FILLETA

Prou has sofert ma filleta lluytant tres colps ab la mort, més per fi ha sigut ta sort deixar eixa vida inquieta.

Descansa en la pau tranquila prop dels àngels, ta mansió, que 'l recort d' estimació guardarém sempre, ma filla

Si plorant pogués tornarte

tot lo jorn te ploraria; mes avuy sols puch donarte l' últim bes, bon' ayma m'ia!

Per sempre ab tu pensarem, àngel que la terra deixas, enduten del cor las queixas qu' oblidarte no ho farem.

Pere Alsina y Combas.

IMPRESIO

del Montseny.

Arrapat al puig més alt, lo convent de Sant Marçal somniayre 's desvetllava; y s' adona contristat

que en sa negra soletat los monjos l' abandonavan.

—Moxonets d' un niu divi salmejavan al mati,

ab veu fresca y regalada; salmejavan al Senyor,

y s' esbandia son chor pels replachs de la montanya.

Are 'ls monjos ja no hi son, van escampats per lo mon

plorant sas perdudas pradas y 'l convent de Sant Marçal,

arrapat al puig més alt va cayent bell d' anyoranca.

A. Cusquets z Punset.

Curiositats

MÁXIMAS D' ARISTÓTIL

—Las cosas obscuras freturan de prova manifesta.

—Fer mal per voluntat es pitjor que ferlo per força.

—La satisfacció mitiga la ira.

—Los sabis tenen sobre los ingnorants las mateixas aventatjas que los vius sobre los morts.

—Ab dificultat creem lo mal que hom diu de una persona a qui estimam.

—Amistat es una ànima en dos cosos.

—Los amples coneixements proereen los grans duptes.

—La solució d' un dupte es descobriment de una veritat.

—La faulta es la ànima de la tregedia.

—Sencera es la cosa qui te comeng, mig y fi.

A. Bulbena.

Notes agrícolas

FEYNES DEL CAMP.

MAIG

En la creixent d' aquest mes es bo arreglar la plantació del safrá, castrear las arnas de las bellas y juntar los bochs ab las femellas. Se pot plantar tota classe de hortalissa y empeltar d' escudet los presseguers, atmetllers, poncemers, y tarongers. En la minvant de Maig es molt bon temps pera courer mahons, rajoles y teulas, y otras obras que 's fan de fanch; perquè fetas y cuytas en aquest temps son irregular. També convé llaurar los camps que s' han de sembrar per la tardor. En paissos frets se poden sanar los vadells, garrins y anyells.

Tortosa. Imp. FOGUET, P. Hospital,

MORESO

Gran botiga de calsat de totes classes

SABATES Y BOTINES D' IVERN

Confecció esmerada pera 'ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREUS FIXOS VENTES AL CONTAT.

PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU
TORTOSA

Llibreria,

Comisions y Representacions

D. Obdulio Rodriguez

CARRÉ DE MONCADA, 1
TORTOSA

LA CHERTOLINA

XOCOLATE

TURRÓ de CHERTA

CHERTA (TARRAGONA)

Joseph Ricart

Casa fundada l' any 1842

Ebanisteria y taller de mobles de totes classes

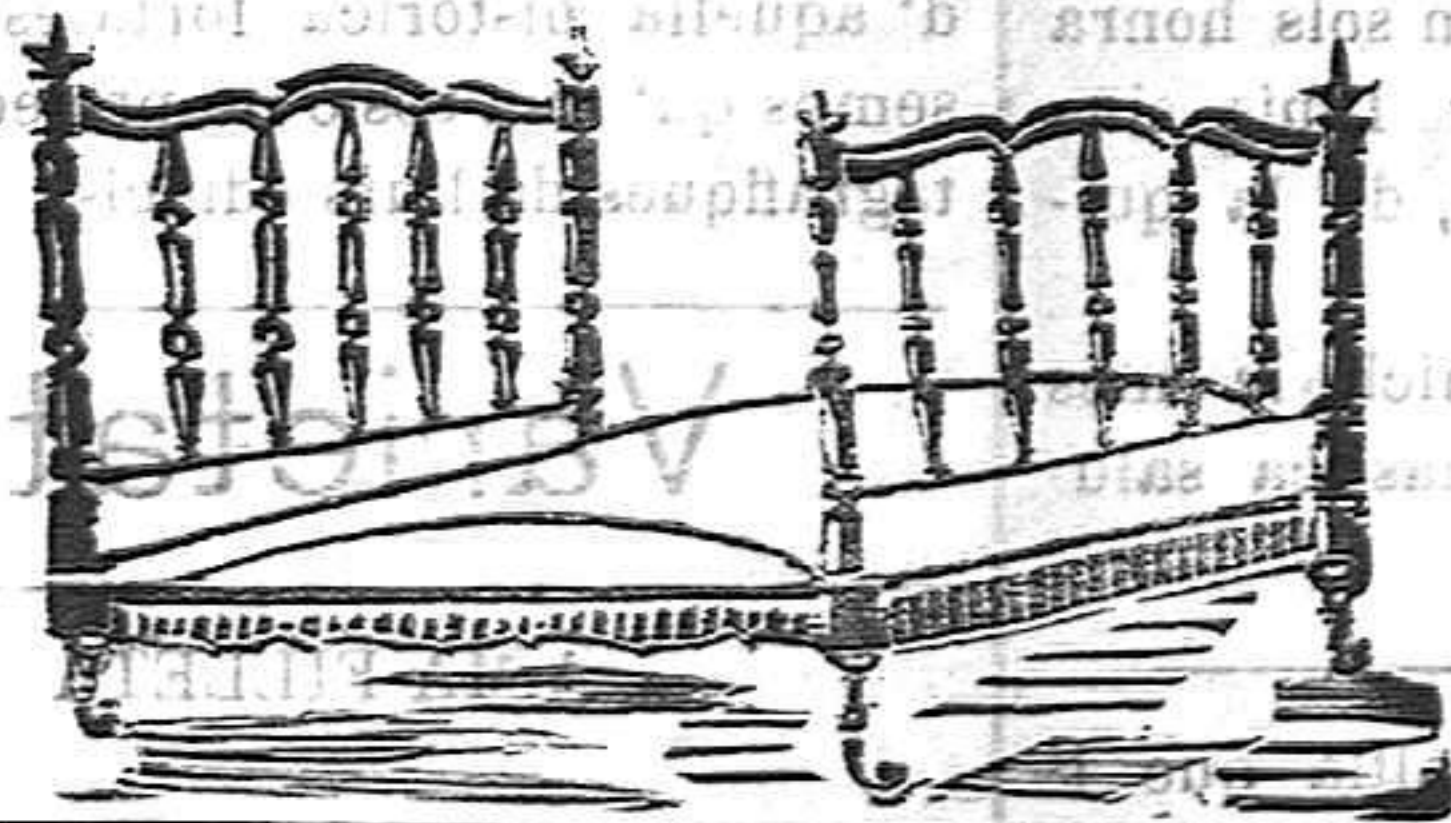
Fills de Bonaventuraanz. S-Tortosa.

Especialitat en la decoració

de salons y mobles de capritx,

Carrer de Moncada, 13.

(DEVANT DEL SEMINARI)

INCREDIBLE VERITAT

Unica y veritable ocasió pera gastar los quartos com cal en regalos d' importancia, quin valor supera sempre al seu cost. Objectes d' or de lley garantizat (18 quilats) y enlluhernadors brillants, quimicament perfectes, de mes valua, per son constant esplendor y llimpiesa, que 'ls verdaders. Descomposició de llum, llimpiesa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 pesetas

á qui distingeixi aquestos brillants Alaska dels lligitims. Gran Premi en la Exposició de Paris

Anell pera home, or brillant 50 pías.

« » « » brillant molt gros 100 »

Agulla pera home. 25 »

« » « » « » 50 »

Anell pera senyora ó senyora

« » « » « » 25 »

Arracades (parell) pera senyora

« » « » « » 25 »

Arracades (parell) pera senyora

« » « » « » 50 »

Arracades (parell) pera senyora

« » « » « » 100 »

Arracades (parell) pera noyas

(verdader regalo). 25 »

S' anvia per correu franch' de tot gasto, en caixetas certificadas y declaradas mercancias, pera tota Espanya y Illes.

No se servirà cap pedido que no vingacompanyat de son import en billetes del Banc d' Espanya, en carta certificada ó valor declarat.

Pera la mida de les anells basta pendrer ab un fil la grossaria del dit.

No s' fan desquents; no s' donen representacions ni s' envien catalechs; dibuixos ni mostrars.

Al comprador que no estiga conforme ab la mercancia si li tornaràn los quartos totseguit.

Dirigirse al representant general y únich de la Societat d' Or y Brillants:

Asis: Aveska, G. A. Buyas,

Bono, 104 y 106, Milán. (Italia).

IMPREMPTA

DE

J. Foguet y Sales

IMPRESIONS PERA 'L COMERS: Factures, Cartes, Memorandums, Accions, Sobres, Prospectes, Lletres, Chèchs, Pagars, Circulars, Notes de preus, Estats, Esqueles, Rebuts, Catalechs, Talonaris, Volants, Modelació pera oficines, etc. Impresions ab tinta de copia.—Tituls honorífichs, Etiquetes de totes classes, Invitacions, Targetes, Participacions de casament, de naixement, De primera Missa, De Professió Relligiosa, Recordatoris y tota clase de trevalis de fantasia.—Especialitat ab impresions artístiques sobre satí, papé japonés y pergami, Vinyetes modernistes y caractes gòtics del sigle XV. Varietat de clíxès pera goigs y escapolaris, Targetes visita desde una peseta lo cent.

IMPRESIO DE OBRES DE TEXT: Periodichs, Revistes, Memories, Reglaments, Follets, Obres científiques y Literaries, etc. Esqueles de defunció, Impressos ab tinta blanca sobre papé negre ó cartolina, Treballs artístichs á varies tintes. Cromos pera felicitacions y Carnets pera festes y menús, Impresió de targetes postals.

Plassa del Hospital, 5, TORTOSA.

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paraygues, Pipes, Parasols, Bastons, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Juguets, Puntilles, Brodats, Perfumeria, Acordéons, Objectes pera regalos, y tota clase d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESES EN CARTO DE TOTES MIDES Y VENTALLS DE TOTES CLASSES, CORBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc.

Carrés d' En Carbó 11 y 13 y Pescadors 1, TORTOSA.

Llibreria fundada l' sigle XVIII

Francesch Mestre

TORTOSA

PUBLICACIONES CATALANES:

- Obres de Mossen Jascinto Verdguer
- « » « » Tomás A. Rigualt
- La Santa Missa—llatí y catalá—pasta 1 peseta
- Lo catalá devot—nou devocionari—pasta 1 peseta
- Los set diumenges de San Joseph—pasta 1 peseta
- « » « » rústica 0'50 peseta
- Doctrina cristiana—cartonet—0'50 peseta

DEPÓSIT DE PAPERS, CROMOS Y ESTAMPES